

RECHT JURIDISCHE VRAAG

Ben ik verantwoordelijk voor mijn voorganger?

A.C. (Aart) Hendriks

VRAAG

Ben ik verantwoordelijk voor het behandelbeleid van mijn voorganger?

JURIDISCHE ACHTERGROND

Als een arts zijn werkzaamheden neerlegt, zal hij de patiënten doorgaans overdragen aan een collega-arts. Met toestemming van de patiënt draagt de voorganger dan ook het patiëntendossier over aan de arts die hem opvolgt. Het komt voor dat de opvolgende arts aan de hand van het dossier of de mondelinge informatie van de patiënt vaststelt dat de voorganger deze patiënt niet volgens de professionele standaard heeft behandeld. Zo kan de patiënt zijn behandeld volgens inmiddels verouderde standaarden of richtlijnen of lijkt het gevoerde beleid in het geheel niet te berusten op wetenschappelijke inzichten en de ervaringen van de beroepsgroep. Wat is dan uw taak en verantwoordelijkheid als opvolgende arts?

Een opvolgende arts neemt de verantwoordelijkheid over voor de behandeling van een patiënt. Dat gaat niet zover dat u als opvolgende arts verantwoordelijk bent voor het in het verleden gevoerde beleid, inclusief eventuele fouten. Maar dit betekent wel dat u vanaf het moment van overgang moet kunnen instaan voor de kwaliteit en veiligheid van de zorg die uw patiënt van u ontvangt. Daarop kunt u ook in juridische zin worden aangesproken.

Als u naar aanleiding van een consult, een verzoek om een herhaalrecept of iets anders twijfels heeft over de juistheid van het beleid van uw voorganger, wordt daarom van u verwacht dat u die bedenkingen toetst en het behandelbeleid bespreekt met uw patiënt. Hoewel dit nergens met zo veel woorden in de wet staat, volgt het wel uit de eis van goed hulpverlenerschap. Het zonder meer continueren van in het verleden geformuleerd beleid, inclusief het inwilligen van verzoeken om herhaalreceptuur, betekent namelijk dat u het gevoerde beleid accordeert en dat u daarvoor de verantwoordelijkheid draagt.

Zowel juridisch als praktisch gaat het te ver om minutieus de betreffende patiëntendossiers van uw voorganger onder de loep te nemen op zoek naar eventuele bijzonderheden. Ook uw voorganger was gebonden aan de professionele standaard en u mag erop vertrouwen dat hij volgens die professionele standaard heeft gehandeld. Dat is hooguit anders als uw voorganger bijvoorbeeld is doorgehaald in het BIG-register of als hij anderszins functioneringsproblemen had.

Op grond van dit uitgangspunt bent u evenmin verplicht om patiënten die van een andere arts overkomen allemaal op te roepen om hen opnieuw te onderzoeken.

Zoals altijd wordt verwacht dat u van dit alles goede aantekening maakt in het medisch dossier. Dit is in het bijzonder van belang zodat het door u ingezette beleid en de redenen hiervoor helder zijn voor waarnemers en anderen die de patiënt mogelijk gaan behandelen.

VALKUILEN

Niet alle patiënten zullen warmlopen bij de gedachte dat u het behandelbeleid wilt wijzigen. Sommige zullen zelfs zweren bij de positieve effecten van het bestaande beleid, ook al bestaat hiervoor volgens de literatuur geen enkel bewijs. Toch zult u hen moeten doordringen van de noodzaak van verandering van dit beleid. U kunt de patiënten in dit verband ook laten weten dat u uiteindelijk juridisch kan worden aangesproken als u beleid dat niet voldoet aan de professionele standaard toch continueert. Dat hoeft niet altijd gepaard te gaan met een abrupte overgang van de behandelmethode, maar uiteindelijk moet u wel uitkomen op een behandelbeleid dat in lijn is met de op dat moment geldende standaarden, richtlijnen en beroepsnormen.

U mag zich tegenover de patiënt kritisch uitlaten over het beleid van uw voorganger. Weet echter wel dat u volgens de 'Gedragsregels voor artsen' van de KNMG gehouden bent tot het bespreken van eventuele kritiek primair met de betrokkene zelf.

ANTWOORD

Als opvolgende arts bent u niet verantwoordelijk voor het in het verleden gevoerde beleid. Vanaf het moment van overgang staat u wel in voor de kwaliteit en veiligheid van de zorg die de patiënt daarna van u krijgt. Als blijkt dat uw voorganger de patiënt niet volgens de professionele

standaard heeft behandeld, is het uw taak – in overleg met de patiënt – dit beleid zodanig te wijzigen dat dit wel aan die standaard voldoet en dat u daarvoor de verantwoordelijkheid kunt dragen.

In de serie 'Juridische vraag' geeft een jurist antwoord op een vraag waarvoor artsen in de praktijk vaak worden gesteld.

Citeer als: Ned Tijdschr Geneeskd. 2016;160:B1260

 KIJK OOK OP WWW.NTVG.NL/B1260